



Vetoa, ei työntöä

Keväisin on helppo huomata, että Suomi on pitkä maa. Kun etelässä vihreä puske maasta ja puista vimman vallassa, pohjoisessa vedetään vielä henkeä talven jäljiltä. Paitsi iltaisin, jolloin aurinko paistaa korkealta eikä etelän ihminen saa unta, jos sattuu vierailemaan vaikkapa Kainuussa.

SAY:n kevätkokous sujui mallikkaasti tasokkaan tieteellisen ohjelman ja monipuolisten liikuntamahdollisuuksien parissa Vuokatissa. Kiitos kainuulaisille järjestelyistä ja hienoista puitteista!

Tuoreen anestesia- ja lääkäri-työvoimaselvityksen perusteella työvoimatilanne ei ole juuri kohentunut kahden vuoden aikana vaan se on paikoitellen jopa huonontunut. Positiivista on se, että erikoistuvia lääkäreitä on useimmissa paikoissa riittävästi – joissain paikoissa jopa jonoksi asti. Toisin sanoen alalla on raskaasta maineestaan huolimatta imua! Kevätkokouksessa tuotiin esiin huoli myös leikkaussalisairaanhoitajien riittävydestä. Monissa sairaaloissa leikkaussaleja on jouduttu sulkemaan hoitajapulan vuoksi. Paikalla olleet kollegat olivat yksimielisiä siitä, että hoitohenkilöstöä ei ole työntämässä sairaaloista niinkään huono palkka kuin huonot työolot.

”Henkilöstön työhyvinvointi vaikuttaa kuntien ja kuntayhtymien menestymiseen ja toiminnan tuloksellisuuteen. Työhyvinvointi, työelämän laatu ja työn sisältö nousevat yhä tärkeämmiksi kilpailutekijöiksi, kun kunnat tarvitsevat palvelukseensa uutta osaavaa työvoimaa lähivuosina.”

”Toimivassa työyhteisössä johto, työntekijät ja henkilöstöhallinto osaavat pelata yhteen. Yksilölliset tarpeet otetaan huomioon ja työkuormitusta on mahdollista säädellä. Ihmiset kokevat hallitsevansa työnsä ja pystyvät vaikuttamaan siihen. Työurien pidentämiseksi ei tarvita pakkokeinoja eikä

suuria investointeja, kun ymmärretään, miten yksinkertaisesta asiasta lopulta on kyse: hyvässä työssä on hyvä jatkaa.”

”Suuri osa työyhteisöjen ongelmista liittyy huonoon esimiestyöhön ja puuttuvaan palautekulttuuriin. Tiedetään, että autoritääriin johtaminen tappaa työmotivaation ja tuloksellisuuden. Työhyvinvoinnin lisääminen lähtee siitä, että ihmisiä kuunnellaan ja kuullaan. Hyvinvointi syntyy hyvästä arjesta.”

”Yhteisöllisyys ja vuorovaikutus, avoimuus ja luottamus ovat menestyvän työyhteisön edellytyksiä. Jokaisen työntekijän on otettava vastuuta työyhteisön kehittämisestä.”

Näin lehtikirjoituksissa, henkilöstöjohtamisen koulutuksessa ja oppikirjoissa. Kaikkihan me tiedämme, millainen on hyvä työyhteisö ja mitä on hyvä johtajuus, joiden avulla työntekijät saadaan motivoitumaan ja sitoutumaan. Olemaan innovatiivisia oman työn kehittäjiä. Viihtymään työssään ja antamaan parastaan.

Miksi hyvän johtamisen kulttuuri sitten pysyy valovuosien päässä kuntien henkilöstöjohtamisen arjesta, jossa uskotaan edelleen suuriin yksiköihin, ylhäältä alaspäin etenevään hierarkkiseen johtamiseen ja autoritääriin käsityttämiseen? Haluan uskoa, että lääkäreiden osalta tilanne on usein parempi. Synnä eivät kuitenkaan ole yliveritset esimiestaidot vaan se, että asiantuntijoina kollegat osaavat vaatia enemmän kuin hoitohenkilökunta.

Anestesia- ja lääkärit tekevät tiivistä yhteistyötä hoitajien kanssa leikkaussaleissa, päivystyspoliklinikoilla ja teho-osastoilla. Meidän täytyy voida luottaa siihen, että saamme työskennellä osaan henkilökunnan kanssa. Hoitajien vaihtuvuus, huono työilmapiiri ja työyhteisön ongelmat heijastuvat nopeasti potilaiden saaman hoidon laatuun.

Ainut tapa saada henkilökunta pysymään vaativassa ja raskaassa sairaalatyössä on työolojen nopea muutos vastaamaan tämän päivän vaatimuksia. Hyvä lähtökohta on, että esimiehet sisäistävät työhyvinvoinnin edellytykset myös julkisen sektorin työyhteisöissä ja oppikirjojen teesit alkavat elää arjessa. Olemme ansainneet parempaa.

Tämän lehden ilmestyessä vihreä on vallannut myös pohjoisen Suomen. Annetaan kesän viedä ja nautitaan siitä. □

*Leppoisia lomapäiviä ja hyvää kesää!
Jyväskylässä 20. toukokuuta 2009*

Kirjallisuus:

Työhyvinvointi kunta-alalla. Strategia ja suositus työhyvinvoinnin edistämiseksi ja muutosten hallinnaksi. Kunnallinen työmarkkinalaitos 2003. www.kuntatyonantajat.fi>julkaisut

Vuori Jari (toim.). Terveys ja johtaminen. Terveystieteiden tutkimuskeskus terveydenhuollon työyhteisöissä. 1.–2. painos, WSOY, 2007.

Vainio Harri. Mikä pitää meidät työssä? Pääkirjoitus. Suomen Lääkärilehti 2009; 64: 1425.

Leiviskä Eija. Hyvä johtajuus ja johtajana onnistuminen. Luento Keski-Suomen sairaanhoitopiirin johtamiskoulutusohjelmassa 17.4.2009.



Johanna Tuukkanen